

Jan Adam Míča

Jan Adam Míča se narodil 11. ledna 1746 v Jaroměřicích nad Rokytnou na Moravě. Své útlé dětství prožil v prostředí questenberského zámku v Jaroměřicích, kde se dostal do styku s pozdně barokní a ranně klasicistní kulturou.

Míča se zabýval hudbou už od svého mládí, hrál znamenitě na klavír a ovládal hru na housle, violu a violoncello. Roku 1767 dokončil práva ve Vídni a poté splynul s vídeňskou společností. Tehdy již upozornil na své nevšední hudební nadání. Jako hudební skladatel se přičlenil k české hudební emigraci, ačkoli se záhy odcizil od své národnosti a vlasti. V roce 1785 obdržel místo sekretáře gubernia (místodržící) ve Štýrském Hradci, dále působil ve Lvově, na Bukovině a v Haliči. Zemřel ve Vídni dne 19. března 1811.

Takto se zmiňuje o Janu Adamu Míčovi Jan Racek ve studii, která vyšla v roce 1961 pod názvem: „František Adam Míča“, zprávy z Bertramky.

První lexikografickou zmínku najdeme v Riegrově českém naučném slovníku z roku 1865. Slovníkové heslo je napsáno krátce - Míča František Adam von. Ve stručnosti se dočítáme o životě a působení Jana Adama Míči ve Vídni a ve Lvově. Dovídáme se o vztahu Mozarta k jeho skladbám. Pro jeho dobré skladby si ho W. A. Mozart vážil.

Přes vytíženost při úřednické práci složil Jan Adam Míča četné symfonie, kvarteta, koncerty pro housle, kusy kostelní, taneční a též opery. Rieger zmiňuje Bernadon die Gouvernante a Adrast und Isidore.

Další, lexikograficky obsáhlejší popis najdeme ve slovníku Geschichte der Musik in Mähren und Österr.-Schlesien mit Rücksicht auf die allgemeine, böhmische und österreichische Musik-Geschichte. Lexikografie z roku 1873 uvádí více informací a podrobněji popisuje Míčův život. Z tohoto lexika čerpaly další slovníky, např. Československý hudební slovník, který na něj v závěru hesla odkazuje.

Československý hudební slovník osob a institucí, čerpající ze starší D'Elvertovy lexikografie, jako jediný podává na stránkách podrobnější životopis o Míčovi i s významnými daty (narození, úmrtí, ale mimo to např. 1767 – dokončení práv; 1794 – se stal v Brucku n. Morou krajským hejtmanem, 1798 – krajským hejtmanem v Sandoměři a v rusko-polských Kielcích, 1803

– působení ve Lvově a 1805 na Bukovině atd.), které skladatele Míču, zapsaného v matrice jako Františka de Paula, provázely. Dozvídáme se o vztahu s Mozartem, kterého ve Vídni Jan Adam navštěvoval. Mozart Míčovy skladby poměrně vysoko oceňoval. Autor uvádí, že u některých skladeb označených pouze příjmením Míča, není bezpečně prokázáno jeho autorství. ČSHS odkazuje na studii Jana Racka pod názvem Spory o autorství a na studie Antonína Němce O jednom z českých přátel Mozartových a Zapomenutý muzikant František Adam Míča.

Dále ve slovníku najdeme soupis děl. Patří mezi ně jak světské tak i chrámové skladby:

Opery: Bernardon, die Gouvernante

Adrast und Isidore

Oratorium: Davidův padesátý žalm (které bylo provedené posmrtně 1813 ve Lvově)

Ze světských vokálních skladeb: Studentská kasace (Serenda)

Orchestrální skladby: 27 symfonií, 50 tanečních skladeb

4 houslové koncerty

8 smyčcových kvartetů (D, C, Es, F, A, G, D, B; z nichž kvartet C vydal Antonín Němec v MAB 6, P 1960)

4 sonáty pro harfu

Vysloužil: Hudební slovník pro každého II. Vizovice 1999.

Slovník podává stručný životopis a soupis některých skladeb Františka Adama Jana Míči patřícího do rozvětveného rodu Míčů. Dále autor uvádí, že se s otcem odstěhoval do Vídně (Veselý v článku Hudební vědy udává, že Karel Jan, otec Jana Adama Míči, již ve Vídni působil – to samé se můžeme dočíst ve studii Jana Racka). Vysloužil v hesle Míča neodkazuje na literaturu.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Ed. S. Sadie. London 1980.

Podává soupis Míčových instrumentálních a vokálních skladeb. Bibliografie a životopis je stejný jako v případě Grove music online. Na internetových stránkách slovníku se ve stručnosti dovídáme o skladatelových životních posunech (působení v Jaroměřicích na Rokytnou, ve Vídni a Štýrsku). Zmiňuje se o otci Karlovi Antonínovi Míčovi (1699-1784), a o jeho slavnějším strýci F. A. Míčovi. Slovník dále odkazuje na Gesellschaft der Musikfreunde ve Vídni, kde jsou uloženy autorovy rukopisy včetně podrobného, i když neúplného, seznamu jeho prací. Částečně byl vydán Otakarem Veselým v Hudební vědě 1968 pod názvem Rod Míčů s podtitulem Nový příspěvek k historii a rozvoji českého hudebního rodu, v němž se zabývá zpracováním Helfertovým a otázkami, které nebyly v jeho dílech zodpovězeny.

Helfert psal o hudebním baroku ve dvou dílech „Hudební barok na českých zámcích“ a „Hudba na Jaroměřickém zámku“. V úvodní české části poukazuje Veselý na určité nesrovnalosti a

nedostatky v Helfertově díle „Hudba na Jaroměřickém zámku“. Veselý po překontrolování Helfertových údajů v originálu podává nové a upravené skutečnosti. Mezi ně můžeme zařadit následující: Vladimír Helfert se mylně domníval, že přímé potomstvo hudební větve míčovského rodu se odchodem Karla Antonína poněmčilo, protože jeho syn Jan Adam odešel za otcem do Vídně a založil tam rakouskou větev rodu. Helfert se odvolává na Wurzbachův lexikon, který uvádí, že Karel Antonín byl u císařského dvora. Ani Veselému se tuto zprávu nepodařilo přesně ověřit. Helfertovi rovněž nebyla dostatečně známa vynikající skladatelská činnost Františka Adama, ani jeho obsáhlá biografie uložená ve Vídni v archivu Společnosti přátel hudby.

Ve studii Jany Perutkové, vydané v roce 2005 v Musikologii Brunensis, nalezneme problém české hudební historiografie, tzv. míčovský problém.

Jádro problému se soustřeďuje kolem polemiky autorství Sinfonie D dur, vydané v roce 1946 pod názvem Sinfonie in Re. Za autora označil brněnský muzikolog Jan Racek Františka Václava Míču, záhy bylo toto tvrzení zpochybněno. Někteří badatelé (Antonín Němec, Jaroslav Volek) za autora považovali Jana Adama Míču, synovce Františka Václava. Za toto tvrzení se později postavili další přední muzikologové jako např. Jan Trojan, Rudolf Pečman, Lenka Příbylová či Jiří Vysloužil. V závěru studie se autorka přiklání též k názoru, že Sinfonii in Re napsal Jan Adam Míča.

K míčovské otázce bylo publikováno mnoho studií a článků. Studie Jany Perutkové odkazuje na další literaturu s tímto sporem spojenou.

Dalším, kdo se zabýval míčovskou otázkou v Jaroměřicích, byl A. Plichta, a to v díle O životě a umění: listy z jaroměřické kroniky 1700–1752. Plichta se zmiňuje o Míčovském rodu ve vztahu s questenberským zámkem v Jaroměřicích. O Janu Adamu Míčovi píše stručně. Můžeme se zde dočíst, že stál v předních řadách muzikantské Vídně a organizoval hudební život ve Lvově v Polsku.

Seznam literatury: Jan Adam Míča

Racka, J.: *František Adam Jan Míča, Zprávy Bertramky*, no.25 (1961), 6–11

Bílková, A.: *Smyčcové kvartety Františka Adama Míči: rozbor z hlediska tektoniky* (diss., U. of Prague, 1968)

Veselý, O.: *Rod Míčů*. Hudební věda, ACADEMIA 1968, 264–95

Pilková, Z.: Doba osvícenského absolutismu (1740–1810). *Hudba v českých dějinách: od středověku do nové doby* Praha, 1983, 2/1989), 211–84, esp. 272

Pilková, Z.: Dramatic Music, *Musica bohemica et europaea: Brno V 1970*, 317–24

Nachricht vom Leben des Franz Adam von Mitscha, *Monatbericht der Gesellschaft der*

Musikfreunde (1829), 113–24

Landon, H. C. R.: *The Symphonies of Joseph Haydn*. London, 1955, 3.

Michtner, O.: *Das alte Burgtheater als Opernbühne* (Vienna, 1970), 97–8, 117, 373, 466

Vysloužil, J.: Vorklassische Phänomene in der Musik des böhmischen Ländern und die Mannheimer Schule, *ibid.*, 255–66

Perutková, J.: „Míčovský problém“ v brněnské muzikologické škole. In *Musicologia Brunensis*. Ad honorem Jan Racek, Bohumír Štědroň et Zdeněk Blažek. Praha : KLP, 2005, 213-216

Perutková, J.: *Die Schloßkultur in Jaroměřice nad Rokytnou, das mus. Geschlecht Míča und Sinfonia in Re*, Dr.i.Vorb

Helfert. V.: *Hudební barok na českých zámcích*. Praha 1916.

Racek. J.: *Spory o autorství*. Tempo 1947 – 1948, str. 45, 71, 180.

Němec. A.: *O jednom z českých přátel Mozartových*. (B I – 1949, č.3)

Němec. A.: *Zapomenutý muzikant F. A. Míča*. Svobodný zítřek III, č.29, 17. VII. 1947.

Lexika:

Riegrův slovník naučný, 5.sv.: Míča František Adam von. Praha 1865, str. 298.

Štědroň. B.: Míča František Adam Jan. *Československý hudební slovník osob a institucí (sv2.)*. Ed. G. Černušák, B. Štědroň, Z. Nováček. Praha 1963, str. 87,88.

D'Elvert, Ch. R.: Mitßcha, Franz Adam Ritter von. *Geschichte der Musik in Mähren und Österr.-Schlesien mit Rücksicht auf die allgemeine, böhmische und österreichische Musik-Geschichte*. Brünn 1873, str. 141 – 144.

Vysloužil J.: Míča František Adam Jan. *Hudební slovník pro každého II*. Vizovice 1999, str. 337.

Pošťolka. M.: Míča, František Adam. In: *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. Ed. S. Sadie. London 1980, str. 588.